

ДИРЕКТИВА 2004/101/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 27 октомври 2004 година

**за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността, по отношение на проектните механизми, предвидени в Протокола от Киото
(Текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 175, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

след съгласуване с Комитета на регионите,

като действат в съответствие с процедурата, определена в член 251 от Договора²,

като имат предвид, че:

(1) Директива 2003/87/ЕО³ въвежда схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността (Общностна схема), за да се стимулира намаляването на емисии на парникови газове при възможно най-ниски разходи и икономически ефективен начин, като се отбелязва, че в дългосрочна перспектива емисиите на парникови газове в глобален мащаб трябва да бъдат намалени с приблизително 70% в сравнение с нивата от 1990 г. Директивата цели да допринесе за изпълнението на ангажиментите на Общността и нейните държави-членки да намалят антропогенните емисии на парниковите газове, съгласно Протокола от Киото, който беше одобрен с Решение 2002/358/ЕО на Съвета от 25 април 2002 г. относно одобрението, от името на Европейската общност, на Протокола от Киото към Рамковата конвенция на Организацията на обединените нации за измененията на климата и съвместното изпълнение на ангажиментите, произтичащи от него⁴.

(2) Директива 2003/87/ЕО посочва, че признаването на кредити от основаните на проекти механизми за изпълнение на ангажиментите след 2005 г. ще увеличи постигането на целта за намаляване на емисиите на парникови газове в глобален мащаб при възможно най-ниски разходи, като това трябва да се предвиди от разпоредби за обвързване на основаните на проекти механизми в рамките на Протокола от Киото, включващи СИ и МЧР, със схемата на Общността.

¹ ОВ С 80, 30.3.2004 г., стр. 61.

² Становище на Европейския парламент от 20 април 2004 година (все още не публикувано в Официален вестник) и Решение на Съвета от 13 септември 2004 година (все още не публикувано в Официален вестник).

³ ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32.

⁴ ОВ L 130, 15.5.2002 г., стр. 1.

(3) Обвързването на основаните на проекти механизми в рамките на Протокола от Киото със схемата на Общността, същевременно запазвайки целостта на околната среда на Общността, дава възможност да се използват емисионни кредити, генерирани от дейности по проекти, допустими по смисъла на член 6 и член 12 от Протокола от Киото с цел изпълнение на задълженията на държавите-членки в съответствие с член 12, параграф 3 от Директива 2003/87/ЕО. В резултат на това в рамките на схемата на Общността ще се увеличи разнообразието на варианти за постигане на съответствие с Протокола от Киото при намаляване на общите разходи за изпълнение на задълженията по Протокола от Киото, като се подобри ликвидността на квотите за емисии на парникови газове на пазара на Общността. Чрез стимулиране на търсенето на кредити от СИ, компаниите от Общността ще инвестират в разработването и трансфера на съвременни технологии и ноу-хау в областта на околната среда. Търсенето на кредити за МЧР също ще бъде стимулирано, като по този начин развиващите се страни, в които се осъществяват проекти на МЧР, ще бъдат подпомогнати за постигането на целите им по отношение на устойчивото развитие.

(4) В допълнение на използването на основаните на проекти механизми по линия на Протокола от Киото от страна на Общността и нейните държави-членки, а също и от компании и физически лица извън схемата на Общността, тези механизми следва се обвържат със схемата на Общността по начин, който да осигурява съвместимост с Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата (РКОНИК) и Протокола от Киото и последващите решения, взети в изпълнение на тях, както и съвместимост с целите и структурата на схемата на Общността и разпоредбите, установени с Директива 2003/87/ЕО.

(5) В рамките на схемата на Общността държавите-членки могат да позволят на операторите на инсталации да използват сертифицирани единици редуцирани емисии (СЕРЕ) от 2005 г. нататък и единици редуцирани емисии (ЕРЕ) след 2008 г. От 2008 г. се допуска използването на СЕРЕ и ЕРЕ до определен процент от разпределянето на емисиите за всяка инсталация, който всяка държава-членка следва да посочи в националния си план за разпределение. Използването става чрез издаването и незабавното връщане на една квота в замяна на една СЕРЕ или ЕРЕ. Квота, издадена в замяна на СЕРЕ или ЕРЕ ще съответства на тази СЕРЕ или ЕРЕ.

(6) Регламент на Комисията за стандартизирана и защитена регистрационна система, който следва да се приеме в съответствие с член 19, параграф 3 от Директива 2003/87/ЕО и с член 6, параграф 1 от Решение № 280/2004/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно механизъм за мониторинг на емисиите на парникови газове в Общността и за прилагане на Протокола от Киото⁵, ще включва разпоредби за съответните процеси и процедури в регистрационната система по отношение на използването на СЕРЕ през периода 2005 г. – 2007 г. и последващите периоди, а също и за използването на ЕРЕ през периода 2008 г. – 2012 г. и последващите периоди.

(7) Всяка държава-членка ще определи нормата за използването на СЕРЕ и ЕРЕ от дейности по проекти, като взема под особено внимание съответните разпоредби на Протокола от Киото и Споразумението от Маракеш, за да изпълни посочените в тях изисквания, съгласно които използването на механизмите трябва да допълва

⁵ ОВ L 49, 19.2.2004 г., стр. 1.

действията на национално ниво. По този начин действията на национално ниво ще съставляват важен елемент от полаганите усилия.

(8) В съответствие с РКОНИК и Протокола от Киото и последващите решения, приети в изпълнение на тях, държавите-членки трябва да се въздържат от използването на СЕРЕ и ЕРЕ, генерирани от ядрени инсталации за изпълнение на ангажиментите им съгласно член 3, параграф 1 от Протокола от Киото и съгласно Решение 2002/358/ЕО.

(9) Решения 15/СР.7 и 19/СР.7, приети в изпълнение на РКОНИК и Протокола от Киото ясно изтъкват факта, че целостта на околната среда трябва да се постигне освен всичко останало с добре формулирани условия, правила и указания за механизмите, а също и чрез добре издържани и твърди принципи и правила, регламентиращи земеползването, промяната в земеползването и горски дейности, както и че трябва да се вземат под внимание въпросите за възможни емисии на парникови газове, добавянето на дейности, изпускането на газове, неопределености и социално-икономическите и екологични въздействия, включително въздействията върху биологичното разнообразие и природните екосистеми, свързани с дейности по проекти за залесяване и възстановяване на горите. При преразглеждането на Директива 2003/87/ЕО през 2006 г. Комисията трябва да обърне внимание на техническите разпоредби, отнасящи се до временния характер на кредитите и границата от 1%, установена с Решение 17/СР.7, за приемливост на проекти, свързани със земеползването, промяна в земеползването и горски дейности, а също и на разпоредби отнасящи се до крайния резултат от оценката на потенциалните рискове, свързани с употребата на генетично модифицирани организми и потенциално агресивни видове чужди за околната среда при дейностите по проекти за залесяване и възстановяване на горите, с цел да се даде възможност на операторите да използват СЕРЕ и ЕРЕ, произтичащи от дейности по проекти за земеползване, промяна в земеползването и за залесяване и възстановяване на горите, осъществявани в рамките на схемата на Общността след 2008 г. съгласно решенията, приети в изпълнение на РКОНИК или на Протокола от Киото.

(10) За да се избегне двойното отчитане, СЕРЕ и ЕРЕ не трябва да се издават в резултат на дейности по проекти, предприети в рамките на Общността, които също водят до намаляване или ограничаване на емисиите от инсталациите, включени в обхвата на Директива 2003/87/ЕО, освен ако не бъдат отменени еквивалентен брой квоти от регистрационната база данни на държавата-членка, от която произхождат СЕРЕ или ЕРЕ.

(11) В съответствие с конкретните договори за присъединяване трябва да се вземат под внимание достиженията на правото на ЕС (*acquis communautaire*) при определянето на базовите линии за дейности по проекти, предприети в присъединяващите се към Европейския съюз страни.

(12) Държава-членка, която упълномощава частни или публични юридически лица да участват в дейности по проекти остава отговорна за изпълнението на задълженията си по РКОНИК и на Протокола от Киото и следователно трябва да осигури, че това участие е в съгласие със съответните указания, условия и процедури, приети в изпълнение на РКОНИК или Протокола от Киото.

(13) В съответствие с РКОНИК, Протокола от Киото и последващите решения, приети за изпълнението им, Комисията и държавите-членки трябва да подкрепят дейности,

свързани с изграждането на капацитет в развиващите се страни и в страни с икономики в преход, като съдействат на тези страни да се възползват максимално от механизма за СИ и МЧР по начин, който да е в подкрепа на стратегиите им за устойчиво развитие. Комисията следва да направи преглед и да докладва относно усилията в това отношение.

(14) В доклада си от м. ноември 2000 г., озаглавен „Язовирите и развитието – Нова рамка за вземането на решения”, изготвен от ОИСР и Световната банка, Световната комисия по язовирите е определила критерии и указания за разглеждането на въпроса дали проекти, свързани с производство на енергия чрез водно-електрически централи оказват отрицателно въздействие върху околната среда или отрицателно социално въздействие.

(15) Тъй като участието в дейности по проекти за СИ и МЧР е доброволно, корпоративната екологична и социална отговорност и отчетност следва да се засили в съответствие с параграф 17 от Плана за изпълнение, приет на световната среща на високо равнище по въпросите на устойчивото развитие. В тази връзка компаниите следва да се насърчат, за да се подобрят социалните и екологични характеристики на дейностите по проекти за СИ и МЧР, в които те участват.

(16) Обществеността трябва да разполага с информация за дейностите, в които дадена държава-членка участва или за участие в които тя упълномощава частни или публични юридически лица, в съответствие с Директива 2003/4/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. относно достъпа на обществеността до екологична информация⁶.

(17) В докладите си за търговията с емисионни квоти и използването на кредити от дейности по проекти Комисията може да спомене за въздействието върху пазара на електроенергия.

(18) След влизането в сила на Протокола от Киото, Комисията трябва да проучи дали е възможно да сключи споразумения със страните, включени в приложение Б към Протокола от Киото, които все още не са ратифицирали Протокола, с цел да се предвиди признаването на квоти между схемата на Общността и задължителните схеми за търговия с емисии на парникови газове, които ограничават абсолютното количество на емисиите, установени в тези страни.

(19) Тъй като целта на предлаганите действия, а именно установяването на връзка между основаните на проекти механизми и схемата на Общността, не може да бъде постигната в достатъчна степен при индивидуално действие на държавите-членки и, следователно, поради мащаба и последиците на предлаганите действия, може да се постигне по-добре на общностно ниво, Общността може да приеме мерки, в съответствие с принципа на субсидиарността така, както е определен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалността, определен в споменатия член, в настоящата директива не се предвижда повече от необходимото за постигането на тази цел.

(20) Следователно Директива 2003/87/ЕО трябва да бъде изменена по съответния

⁶ ОВ L 41, 14.2.2003 г., стр. 26.

начин,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменения към Директива 2003/87/ЕО

Директива 2003/87/ЕО се изменя, както следва:

1. В член 3 се добавят следните точки:

„к) „Страна по приложение I” означава страна по Протокола, включена в Приложение I към Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата (РКОНИК), която е ратифицирала Протокола от Киото, както е определена в член 1, параграф 7 от Протокола от Киото;

л) „дейност по проект” означава дейност по проект, одобрена от една или повече страни, включени в приложение I, съгласно член 6 или член 12 от Протокола от Киото и решенията, приети в изпълнение на РКОНИК или на Протокола от Киото;

м) „единица редуцирана емисия (ЕРЕ)” означава единица, издадена съгласно член 6 от Протокола от Киото и решенията, приети в изпълнение на РКОНИК или на Протокола от Киото;

н) „сертифицирана единица редуцирана емисия (СЕРЕ)” означава единица, издадена съгласно член 12 от Протокола от Киото и решенията, приети в изпълнение на РКОНИК или на Протокола от Киото.”

2. След член 11 се добавят следните членове:

„Член 11а

Използване на СЕРЕ и ЕРЕ от дейности по проекти в рамките на схемата на Общността

1. При съблюдаване на разпоредбите на параграф 3, през всеки период, посочен в член 11, параграф 2, държавите-членки могат да позволят на операторите на инсталации да използват СЕРЕ и ЕРЕ от дейности по проекти, включени в схемата на Общността, до определен процент от разпределянето на квотите за всяка инсталация, който всяка държава-членка следва да посочи в националния си план за разпределение за съответния период. Използването става чрез издаването и незабавното връщане от държавата-членка на една квота в замяна на една СЕРЕ или ЕРЕ, притежавани от оператора в националната регистрационна база данни на държавата-членка, в която той е установен.

2. При съблюдаване на разпоредбите на параграф 3, през периода, посочен в член 11, параграф 1, държавите-членки могат да позволят на операторите на инсталации да използват СЕРЕ от дейности по проекти, включени в схемата на Общността. Това става чрез издаването и незабавното връщане от държавата-членка на една квота в замяна на

една СЕРЕ. Държавите-членки отменят СЕРЕ, които са използвани от операторите през периода, посочен в член 11, параграф 1.

3. Всички СЕРЕ и ЕРЕ, които са издадени и могат да бъдат използвани в съответствие с РКОНИК и Протокола от Киото и последващите решения в изпълнение на тях, се допуска да се използват в схемата на Общността:

а) с изключение на това, че като потвърждение на факта, че съгласно РКОНИК и Протокола от Киото и последващите решения в изпълнение на тях, държавите-членки трябва да се въздържат от използването на СЕРЕ и ЕРЕ, генерирани от ядрени мощности, за да изпълнят ангажиментите си по член 3, параграф 1 от Протокола от Киото и съгласно Решение 2002/358/ЕО, операторите на инсталации следва да се въздържат от използването на СЕРЕ и ЕРЕ, генерирани от такива мощности в рамките на схемата на Общността през периода, посочен в член 11, параграф 1 и през първия пет-годишен период, посочен в член 11, параграф 2; и

б) с изключение на СЕРЕ и ЕРЕ от дейности, свързани със земеползване, промяна в земеползването и горски дейности.

Член 11б

Дейности по проекти

1. Държавите-членки вземат всички необходими мерки за да осигурят, че базовите линии или дейностите по проекти, определени с последващи решения, приети съгласно РКОНИК или Протокола от Киото, и предприети в страните, които са подписали договори за присъединяване към Европейския съюз, съответстват напълно с достиженията на правото на Общността, включително и с временните отклонения от разпоредбите, постановени в съответния Договор за присъединяване.

2. С изключение само на предвидените разпоредби в параграфи 3 и 4, държавите-членки на чиято територия се извършват дейности по проекти осигуряват, че не се издават СЕРЕ или ЕРЕ с цел намаляването или ограничаването на емисии на парникови газове от инсталации, които се включват в обхвата на настоящата директива.

3. До 31 декември 2012 г., за дейности по проекти на СИ и МЧР, които пряко намаляват или ограничават емисиите от инсталация, която попада в обхвата на настоящата директива, се допуска издаването на СЕРЕ и ЕРЕ само при отмяната на еквивалентен брой квоти от оператора на инсталацията.

4. До 31 декември 2012 г., за дейности по проекти на СИ и МЧР, които косвено намаляват или ограничават нивото на емисиите от инсталации, попадащи в обхвата на настоящата директива, се допуска издаването на СЕРЕ и ЕРЕ само при отмяната на еквивалентен брой квоти от националния регистър на държавата-членка, от която произхождат СЕРЕ или ЕРЕ.

5. Държава-членка, която упълномощава частни или публични юридически лица за участие в дейности по проекти остава отговорна за изпълнението на задълженията си съгласно РКОНИК и Протокола от Киото и осигурява, че това участие отговаря на съответните указания, условия и процедури, приети в изпълнение на РКОНИК и

Протокола от Киото.

6. Когато се касае за дейности по проекти, свързани с производството на енергия чрез водно-електрически централи с мощност над 20 MW, при одобряване на тези дейности по проекти, държавите-членки осигуряват, че по време на развитието на дейностите ще се спазват съответните международни критерии и указания, включително тези, съдържащи се в Доклада на Световната комисия за язовирите от м. ноември 2000 г., озаглавен „Язовирите и развитието – Нова рамка за вземането на решения”.

7. В съответствие с член 23, параграф 2 се приемат разпоредби за прилагането на параграфи 3 и 4, в частност по отношение на избягването на двойното отчитане, и всякакви разпоредби, необходими за прилагането на параграф 5, когато страната-домакин отговаря на всички изисквания за приемливост по отношение на дейности по проекти за СИ.”

3. Член 17 се заменя със следното:

„Член 17

Достъп до информация

Решенията, свързани с разпределянето на квоти, информация за дейности по проекти, в които държава-членка участва или за участие в които упълномощава частни или публични юридически лица, и докладите за емисии, които се изискват във връзка с разрешителните за емисии на парникови газове и които се съхраняват от компетентния орган, се предоставят на обществеността от този орган в съответствие с Директива 2003/4/ЕО.”

4. В член 18 се добавя следната алинея:

„Държавите-членки осигуряват в частност координацията между техния координационен център, определен за одобряване на дейности по проекти съгласно член 6, параграф 1, буква а) от Протокола от Киото и техния национален орган, упълномощен за прилагането на член 12 от Протокола от Киото, които са съответно определени съгласно последващите решения, приети към РКОНИК или Протокола от Киото.”

5. В член 19, параграф 3 се добавя следното изречение:

„Регламентът ще включва също така и разпоредби относно използването и идентифицирането на СЕРЕ и ЕРЕ в схемата на Общността и за мониторинга на степента на използването им.”

6. Член 21 се изменя и допълва както следва:

а) изречение второ в параграф 1 се заменя със следния текст:

„В този доклад следва да се обръща особено внимание на мерките за разпределението на квоти, на използването на ЕРЕ и СЕРЕ в схемата на Общността, на

функционирането на регистрационните бази данни, на прилагането на указанията за мониторинг и докладване, на верификацията и на въпросите, свързани със съблюдаването на директивата, както и на данъчното облагане на квотите, ако има такава.”

б) параграф 3 се заменя със следния текст:

„3. Комисията организира обмена на информация между компетентните органи на държавите-членки относно развитието на събитията, свързани с въпросите за разпределението на квоти, използването на ЕРЕ и СЕРЕ в схемата на Общността, функционирането на регистрационните бази данни, мониторинга, докладването, верификацията и съответствието с директивата.”

7. След член 21 се добавя следния член:

„Член 21а

Подкрепа на дейности, свързани с изграждане на капацитет

В съответствие с РКОНИК, Протокола от Киото и последващите решения, приети за тяхното прилагане, Комисията и държавите-членки полагат всички усилия с цел да подкрепят дейности, свързани с изграждането на капацитет в развиващите се страни и страните с икономики в преход, за да им помогнат да се възползват максимално от механизма за Съвместно изпълнение (СИ) и механизма за чисто развитие (МЧР) по начин, който да е в подкрепа на стратегиите им за устойчиво развитие и да улеснява участието на юридически лица в разработване и изпълнение на проекти за СИ и МЧР.”

8. Член 30 се изменя, както следва:

а) в параграф 2, буква г) се заменя със следния текст:

„г) използването на кредити от дейности по проекти, включително необходимостта от хармонизиране на разрешената употреба на ЕРЕ и СЕРЕ в схемата на Общността;”

б) в параграф 2 се добавят следните точки:

„л) въздействието на проектните механизми върху страните, в които се осъществяват проектите, особено по отношение на целите им за развитие, дали са одобрени дейности по проекти за СИ и МЧР, свързани с производството на енергия чрез водно-електрически централи с мощност над 500 MW, имащи отрицателно екологично и социално въздействие, и бъдещото използване на ЕРЕ или СЕРЕ, произтичащи от различни дейности по проекти, свързани с производството на енергия чрез водно-електрически централи в схемата на Общността;

м) подкрепата за усилия за изграждане на капацитет в развиващите се страни и страни с икономики в преход;

н) условия и процедури за одобрение от страна на държавите-членки на дейности по проекти на местна територия и за издаването на квоти по отношение на намаляването или ограничаването на емисии в резултат на дейностите след 2008 г.;

о) технически разпоредби, отнасящи се за временния характер на кредитите и на границата от 1%, установена с Решение 17/СР.7, за допустими проекти, свързани със земеползване, промяна на земеползването и горски дейности, както и разпоредби отнасящи се до крайния резултат от оценката на потенциалните рискове, свързани с употребата на генетично модифицирани организми и с потенциално агресивни видове чужди за околната среда от дейности по проекти за залесяване и възстановяване на горите, за да се позволи на операторите да използват ЕРЕ и СЕРЕ, произтичащи от дейности по проекти за земеползване, промяна на земеползването и горски дейности, в рамките на схемата на Общността от 2008 г., в съответствие с решенията, приети в изпълнение на РКОНИК или Протокола от Киото.”

в) параграф 3 се заменя със следния текст:

„3. Преди всеки период, упоменат в член 11, параграф 2, всяка държава-членка публикува в националния си план количеството ЕРЕ и СЕРЕ, които планува да използва и процента на разпределянето за всяка инсталация, до който операторите имат правото да използват ЕРЕ и СЕРЕ в рамките на схемата на Общността за въпросния период. Общото количество на използваните ЕРЕ и СЕРЕ съответства на допълнителните задължения съгласно Протокола от Киото и РКОНИК и решенията, приети по линия на тях.

В съответствие с член 3 от Решение № 280/2004/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно механизмите за мониторинг на емисиите на парникови газове в Общността и за прилагане на Протокола от Киото (*), на всеки две години държавите-членки представят на Комисията доклад за степента, в която вътрешните действия представляват съществен елемент от полаганите усилия на национално ниво, както и степента в която използването на проектните механизми действително допълва вътрешните действия, и за съотношението между тях, съгласно съответните разпоредби на Протокола от Киото и приетите в изпълнение на него решения. Комисията докладва по този въпрос, съгласно член 5 от споменатото решение. В светлината на този доклад, и ако е уместно, Комисията прави законодателни или друг вид предложения за допълване на приетите от държавите-членки разпоредби с цел да се гарантира, че механизмите се използват като допълнение на вътрешните действия в рамките на Общността.

(*) ОВ L 49, 19.2.2004 г., стр. 1.”

9. В приложение III се добавя следната точка:

„12. Планът трябва да посочва максималното количество ЕРЕ и СЕРЕ, които се допуска да се използват от операторите на инсталации, включени в схемата на Общността, в процентно изражение от разпределението на квотите за всяка инсталация. Процентът трябва да съответства на допълнителните задължения на държавите-членки съгласно Протокола от Киото и решенията, приети в изпълнение на РКОНИК или на Протокола от Киото.”

Член 2

Прилагане

1. Държавите-членки следва да предвидят влизане в сила на необходимите закони, подзаконови и административни разпоредби, за да приведат законодателството си, в съответствие с настоящата директива не по-късно от 13 ноември 2005 г. Те незабавно уведомяват Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или те следва да бъдат съпътствани от такова позоваване при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки предоставят на Комисията текста с разпоредбите на националната правна уредба, която приемат в областта на действие на настоящата Директива. Комисията информира останалите държави-членки за това.

Член 3

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня от датата на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Страсбург на 27 октомври 2004 година.

За Европейския парламент:
Председател
J. BORRELL FONTELLES

За Съвета:
Председател
A. NICOLAI